

Ульяна НЕДЗЕЛЬСЬКА

спеціальність «Публічне управління та адміністрування»,
освітній ступінь «бакалавр»,
Хмельницький університет управління та права
імені Леоніда Юзькова,
м. Хмельницький

Науковий керівник: **Самарічева Т.А.**

канд. екон. наук, доцент кафедри менеджменту,
фінансів, банківської справи та страхування,
Хмельницький університет управління та права
імені Леоніда Юзькова,
м. Хмельницький

ПРОБЛЕМИ ФІНАНСУВАННЯ СФЕРИ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ

На сучасному етапі розвитку економіки спостерігається зниження платоспроможності населення країни, як міського, так і сільського. Окремі випадки затримки виплати заробітної плати, особливо в сільській місцевості, збільшення цін на продукти першої необхідності – ці та інші фактори привели до збідніння населення та збільшення чисельності населення, якому необхідний соціальний захист.

Стан фінансування соціального забезпечення держави свідчить про рівень розвитку її економіки. Від обсягу коштів, які направлені на фінансування соціального забезпечення, залежить показник рівня життя населення. Основним завданням розвитку соціальної сфери країни є підвищення якості життя населення, що

включає не лише споживання матеріальних послуг та благ, а й задоволення духовних потреб, стан здоров'я, тривалість життя та морально-психологічний клімат [1, с. 67]. Незважаючи на позитивні тенденції, що спостерігаються останнім часом у сфері бюджетного фінансування соціального забезпечення, не всі заходи є ефективними, а тому не повною мірою сприяють вирішенню проблем вразливих верств населення. Усе це вказує на потребу подальшого детального вивчення проблем бюджетного фінансування соціального забезпечення та соціального захисту населення в Україні.

Обсяг та структура запланованих державних видатків на 2020 р. (рис. 1), демонструють, що найбільший обсяг коштів буде спрямовуватися на фінансування соціального захисту та соціального забезпечення (33,38 %).

Рис. 1. Видатки державного бюджету України в 2020 р., млн грн*

*Примітка. Складено автором за даними [2].

Проте фіксований розмір грошової допомоги вразливим верствам населення є дуже мізерним, а тому соціальні потреби

найбільш уразливих категорій населення не задовольняються достатньою мірою. Все це потребує ефективного реформування сучасної системи соціального захисту.

Воєнні дії в нашій країні, підвищення рівня безробіття, зростання цін на житлово-комунальні послуги та інші чинники зумовили певне зубожіння населення. А тому в державному бюджеті країни на 2020 рік закладено збільшення видатків в сферу соціального захисту.

Так, у напрямку соціального захисту додатковий ресурс буде спрямований на [3]:

- покращення матеріального забезпечення для одиноких одержувачів пенсій, або державної соціальної допомоги особам, які не мають права на пенсію, яким виповнилося 80 та більше років – 0,8 млрд грн;

- виплату допомоги сім'ям з дітьми – 0,6 млрд грн;

- субвенцію на виплату державної соціальної допомоги на дітей-сиріт – 0,4 млрд грн;

- субвенцію на житло та приміщення для розвитку сімейних та інших форм виховання, для дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування – 0,4 млрд грн.

Окрім цього, у Міжнародний день людей з інвалідністю В. Зеленський підписав указ «Про підвищення ефективності заходів у сфері прав осіб з інвалідністю» [4]. Документ підвищує рівень соціального захисту всіх категорій учасників антитерористичної операції та осіб, які брали участь у здійсненні заходів із забезпечення національної безпеки та оборони.

Обмежені фінансові можливості держави потребують формування дієвого механізму соціального захисту, який буде на належному рівні задовольняти потреби соціально незахищених

верств населення. Тому треба здійснити ряд реформ, які б сприяли зменшенню рівня бідності, шляхом збільшення кількості робочих місць з гідною заробітною платою. Але, насамперед, для досягнення цієї мети необхідно налагодити економічну ситуацію в країні, зменшити рівень милітаризації економіки та спрямувати кошти на покращення соціальної допомоги населенню.

Перелік використаних джерел

1. Гнидюк І.В., Гайдей О.В. Бюджетне фінансування соціального забезпечення в Україні. Фінанси, банківська справа та страхування. 2018. № 4 (89). С. 67-72.
2. Видатки держбюджету України [Електронний ресурс]. Мінфін. 2020. URL: <https://index.minfin.com.ua/ua/finance/budget/gov/expense/>.
3. Держбюджет – 2020: збільшено видатки на безпеку, соціальний захист, охорону здоров'я, освіту, інфраструктуру [Електронний ресурс]. Урядовий портал. 2019. URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/derzhbyudzhets-2020-zbilsheno-vidatki-na-bezpeku-socialnij-zahist-ohoronu-zdorovya-osvitu-infrastrukturu>.
4. Про підвищення ефективності заходів у сфері прав осіб з інвалідністю: Указ Президента України. 875/2019 від 03.12.2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/875/2019>.